МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №3 3 курсу "Дискретна математика"

> Виконала: ст.гр. КН-110 Ямнюк Аліна Викладач: Мельникова Н.І.

Тема: Побудова матриці бінарного відношення.

Мета роботи: набуття практичних вмінь та навичок при побудові матриць бінарних відношень та визначенні їх типів.

Теоретичні відомості:

Декартів добуток множин A і B (позначається $A \times B$) — це множина всіх упорядкованих пар елементів (a,b), де $a \in A$, $b \in B$. При цьому вважається, що (a1,b1) = (a2,b2) тоді ітільки тоді, коли a1 = a2, b1 = b2.

Потужність декартового добутку дорівнює $|A \times B| = |A| \times |B|$.

Завдання І:

1. Чи є вірною рівність $A \times (B \setminus C) = (A \times C) \setminus (B \times C)$?

 $A \times (B \setminus C)$: $x \in A&y \in B&y \notin C$.

 $(A \times C) \setminus (B \times C)$: $(x \in A \& y \in C) \& (x \notin B \& y \notin C) \Rightarrow x \in A \& x \notin B \& y \in \emptyset$. Отже, твердження невірне.

2. Знайти матрицю відношення $R \subset 2^M \times M$, де $M = \{1,3,5\}$:

$$R = \left\{ (x, y) | x \subset M \& y \in M \& y \in x \& |x| = \frac{y+1}{2} \right\}$$

2^{M}	{Ø}	{1}	{3}	{5}	{1,3}	{1,5}	{3,5}	{1,3,5}
{1}	0	1	0	0	0	0	0	0
{3}	0	0	0	0	1	0	1	0
{5}	0	0	0	0	0	0	0	1

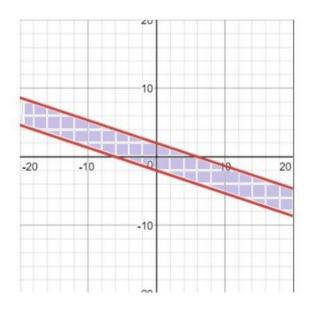
3. Зобразити відношення графічно:

 $\alpha = \{(x,y)|(x,y) \in R^2 \& |x+3y| \le 6\}, R$ – множина дійсних чисел.

$$|x+3y| \le 6$$

$$\begin{cases} x + 3y \le 6 \\ x + 3y \le -6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y \le \frac{6 - x}{3} \\ y \ge \frac{-6 - x}{3} \end{cases}$$

- розв'язок

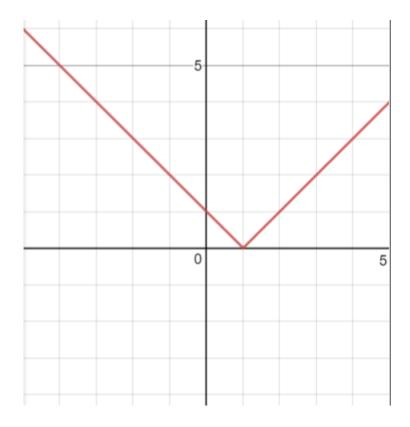
4. Маємо бінарне відношення $R \subset A \times A$, де $A = \{a, b, c, d, e\}$, яке задане своєю матрицею:

$$A(R) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix},$$

Перевірити чи ε дане відношення рефлексивним, симетричним, транзитивним, антисиметричним?

- Не ϵ рефлексивним, бо вздовж головної діагоналі знаходяться не одиниці
- Не ϵ симетричним, бо δ [1][3]=1, а δ [3][1]=0
- € транзитивним, бо б [1][3]= б [3][4]= б [1][4]=1
- Не ϵ антисиметричним, бо 6 [3][4]= 6 [4][3]=1
- 5. Визначити множину (якщо це можливо), на якій дане відношення ϵ : а) функціональним; б) бієктивним:

$$\alpha = \{(x, y) | (x, y) \in R^2 \& x + (\sqrt{y})^2 = 1\}$$

Функціональне, бо кожному значенню у відповідає одне значення х. На один у припадає 2 х, отже відношення не ін'єктивне. Тому не бієктивне.

Завдання II:

Написати програму, яка знаходить матрицю бінарного відношення $\rho \subset A \times B$, заданого на двох числових множинах. Реалізувати введення цих множин, та виведення на екран матриці відношення. Перевірити програмно якого типу є задане відношення. Навести різні варіанти тестових прикладів.

$$\rho = \{(a, b) | a \in A \& b \in B \& |a - b| < 2\}$$

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <cs50.h>

int main ()
{
   int n;
   do
   {
    printf ("Size of massives 1 and 2 (only positive)- ");
    n=GetInt();
   if (n<=0) printf ("Try again\n");
}
   while (n<=0);

int a[n];</pre>
```

```
printf ("Input your massive 1 (each element <10)\n");
for (int i=0; i<n; i++)
  do
  printf ("a[%d]=",i);
  a[i]=GetInt();
  if (a[i]>10 \parallel a[i]<0) printf ("Element must be >0 and <10\n");
  while (a[i]>10 || a[i]<0);
printf ("\nYour massive 1 : ");
for (int i=0; i<n; i++)
  printf ("%d ", a[i]);
int b[n];
printf ("\nInput your massive 2 (each element <10)\n");
for (int i=0; i< n; i++)
  do
  printf ("b[%d]=",i);
  b[i]=GetInt();
  if (b[i]>10 \parallel b[i]<0) printf ("Element must be >0 and <10\n");
  while (b[i]>10 || b[i]<0);
printf ("\nYour massive 2 : ");
for (int i=0; i< n; i++)
  printf ("%d ", b[i]);
printf ("\n");
int c[n][n];
for (int i=0; i< n; i++){
  for (int j=0; j< n; j++)
     if (abs(a[i]-b[j])<22)
     c[i][j]=1;
     else if (abs(a[i]-b[j])<2)
     c[i][j]=0;
     else if (abs(a[i]-b[j])<2)
     c[i][j]=0;
     }
printf ("\nYour matrix of binary relation :\n");
for (int i=0; i< n; i++){
  for (int j=0; j< n; j++)
     printf ("%d ",c[j][i]);
  printf ("\n");
int p=0;
```

```
int h=0;
for (int i=0; i<n; i++)
  if (c[i][i]==1)
  p++;
  else if (c[i][i]==0)
   }
if (p==n) printf ("Your matrix - reflective\n");
else if (p!=n && h!=n) printf ("Your matrix - not reflective\n");
else if (h==n) printf ("Your matrix anti-reflective\n");
int r=1;
int t=1;
for (int i=0; i< n; i++){
  for (int j=0; j< n; j++){
     for (int k=0; k< n; k++)
     if (c[i][j] && c[j][k] && c[i][k] && (i!=k) && (i!=j))
     else if (c[i][i] \&\& c[i][k] \&\& !c[i][k] \&\& (i!=k) \&\& (i!=j))
     t=0;
     }
   }
if (((r==1) \&\& (t==1))||(r==0 \&\& t==0)) printf ("Your matrix - not tranzitive\n");
else if (t==1) printf ("Your matrix - tranzitive\n");
else if (r==1) printf ("Your matrix - anti-tranzitive\n");
int l=1;
int k=0;
for (int i=0; i< n; i++){
  for (int j=0; j< n; j++)
  if (i!=j \&\& c[i][j]!=c[j][i] \&\& c[i][j]==1)
  1=0;
  else if (i!=j && c[i][j]==c[j][i] && c[i][j]==1)
  k++;
   }
if (l==1 \&\& k>0) printf ("Your matrix - symmetric\n");
else if (l==0 && k==0) printf ("Your matrix - anti-symmetric\n");
else printf ("Your matrix - not symmetric\n");
return 0;
}
```

Результат роботи програми:

```
Size of massives 1 and 2 (only positive)- 3
Input your massive 1 (each element <10)</pre>
a[0]=1
a[1]=2
a[2]=3
Your massive 1 : 1 2 3
Input your massive 2 (each element <10)</pre>
b[0]=4
b[1]=2
b[2]=3
Your massive 2 : 4 2 3
Your matrix of binary relation :
1 1 1
1 1 1
1 1 1
Your matrix - reflective
Your matrix - tranzitive
Your matrix - symmetric
jharvard@appliance (~):
```

Висновки:

Навчилась будувати матриці бінарних відношень та визначати їх типи.